

Készítette: Szabó Szilvia

Pécsi Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Kar

Jogász szak

I. kategória: főiskolások/egyetemisták

**A rendőri munka társadalmi megítélése,
bizalom a rendőrség iránt**

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	1
II.	A rendőrség fogalma, feladatai	2
III.	Rendőrség története	2
	<i>III.1. A rendőrség megjelenése a világban</i>	2
	<i>III.2. A magyar rendőrség kialakulása</i>	3
IV.	A rendőrség társadalmi megítélése	4
V.	Társadalmi megítélés a történelem tükrében	5
	<i>V.1. XX. század eseményei - 1930 után</i>	5
	<i>V.2. XX. század eseményei - 1940-es évek</i>	6
	<i>V.3. XX. század eseményei- 1989-ig</i>	6
	<i>V.4. XX. század eseményei - A rendszerváltás</i>	8
	<i>V.5-A rendszerváltás után</i>	9
	<i>V.6-2000 után</i>	9
VI.	Egyéni kutatás	11
	<i>VI.1. Interjúk</i>	12
	<i>VI.2. Kérdőívek</i>	15
VII.	Összegzés	18
	Mellékletek	22
	Irodalomjegyzék	31

A rendőri munka társadalmi megítélése, bizalom a rendőrség iránt

I. Bevezetés

Szolgálunk és védünk. Ez az a mondat, melyet hallva, olvasva egyből a rendőrség, a rendőri tevékenység jut eszünkbe. Bizonyára mindenkinek bevillan egy kép a fehér-kék rendőrautókról, melyeken ez olvasható. Ez a kép egyeseknek nyugalmat, biztonságot, míg másoknak talán félelmet okoz. Vannak azonban olyanok is, akiknek ez egy álmot jelent. Hiszen hány kisfiú- talán néhány kislány is- válaszolja azt a felnőttek által kedvelt „mi leszel, ha nagy leszel” kérdésre, hogy rendőr. Az ő szemükben a rendőr egy valódi szuperhős, és ők is szuperhőssé akarnak válni.

Ez egy nagyon szép szakma, egyben egy nagyon nehéz hivatás is. A folyamatos társadalmi kontroll, vélemények és bírálatok mellett kell helyt állni. Minden tettüket árgus szemekkel figyeli a társadalom.

A rendőri munka társadalmi megítélése számomra egy izgalmas téma, hiszen ennek kapcsán olyan problémákat láthatok közelebbről, melyeket eddig talán nem is vettem észre, amelyekre eddig nem figyeltem fel. Mivel a rendőri munka összefonódik az őt körülvevő társadalommal, ahhoz, hogy átfogó képet kapjunk, meg kell ismernünk magát a társadalmat is, a véleményeket. Tanulmányomban a magyar rendőrséget veszem górcső alá, hiszen hazai berkekben is bőséges anyag áll rendelkezésemre.

A dolgozatomban először a rendőrség fogalmával, feladataival foglalkozom, majd rövid történeti áttekintés után a társadalmi megítélésre térek át, szintén a történelem egyes kockáin lépdelve. Ezt követi az egyéni kutatásom ismertetése, illetve az abból levont következtetés.

Készítése során bepillantást nyerhetek a rendőri szervezetrendszer mindennapi kihívásaiba, illetve kutatásom során magam is felmérhetem, hogyan viszonyulnak az engem körülvevők általában a rendőrökhöz. Néhány egyenruhást is megkérdezek személyesen, vajon ők hogyan látják a szervezetet, milyennek értékelik tevékenységüket. Keresem a választ a miértekre és a hogyanokra. Miért ilyen a társadalmi megítélés, és ha szükséges, hogyan lehet azt javítani. Ezekre szeretném megtalálni a választ.

II. A rendőrség fogalma, feladatai

A rendőrség hivatalos honlapján található meghatározás szerint a rendőrség állami, fegyveres rendvédelmi szerv.¹ Alapvető feladata a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme, ahogy ez az Alaptörvényben olvasható. Működését a Kormány irányítja a rendészetért felelős miniszter útján.²

A rendőrségről szóló törvényben foglaltak szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatkör mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzése.³

III. Rendőrség története

III.1 A rendőrség megjelenése

A biztonság, a védelem iránti igény az emberrel egyidős. Hiszen az ember megjelenésével egy időben kialakult a bűnözés is. Eleinte főleg a férfiak feladata volt a védelem, a nők és gyermekek, valamint az élelem és az egyéb javak védelme rájuk hárult.

A falvak, városok, a civilizáció megjelenésével mindez azonban már kevésnek bizonyult. Szükség volt szervezett fellépésre a bűnözéssel szemben.

A rendőri tevékenység már több, mint 5000 éves, már az ókori Egyiptomban megjelent, erről a kőtáblák tesznek tanúbizonyságot, ahogy az Ernyes Mihály A magyar rendőrség története című könyvéből kiderül.

Az ókori görög világban is igyekeztek mindent megtenni a rend fenntartása érdekében. Ekkor még főként a vezetői ranghoz, illetve a bírói tisztséghez kapcsolódott ez a tevékenység.

Maga az elnevezés is görög eredetű, hiszen a görög politeia (állam helyes kormányzásának tudománya) szóból származik a police kifejezés, mely számos nyelvben rendőrséget jelent.⁴

Az ókori Rómában is gondoskodtak a védelemről. Eleinte aediliseket választottak, később a császárság korában praefectus urbikat nevezett ki a császár.

¹<http://www.police.hu/a-rendorsegrol/testulet/altalanosan/a-rendorseg-feladata>

²Magyarország Alaptörvénye 46. cikk (1) (2)

³1994. évi XXXIV. törvény 1§ (1)

⁴Ernyes Mihály: A magyar rendőrség története I. Budapest, BM Nyomda Kft, 2002, 342 oldal, 16. oldal

A modern rendőrség kialakulása a 600-as évekre tehető, ekkor alakult ki az angolszász modell. Párja, a kontinentális, mely elsősorban a francia, illetve a német rendőrséget jelentette, 1200 körül jelent meg.

III. 2. A magyar rendőrség kialakulás, története

A magyar rendőrség története István király államalapításával kezdődött. A királyi vármegyék, illetve a nemesi vármegyék mind arra törekedtek, hogy megteremtsék a lehető legnagyobb biztonságot. Különböző tisztségeket vezettek be, az elnevezések városenként olykor el is tértek. Évszázadokon át tartott a fejlődés, melynek új irányt adott a csaknem másfél évszázados török hódoltság. Ebben az időszakban főként a török közigazgatást tükrözte a közbiztonság feletti örökös.

Egy nagy ugrással aztán eljutunk a XVIII. századba, amikor II. József reformjai a rendőrségre nézve is nagy változást eredményeztek. Az első állami rendőrség is ekkor alakult ki, mely osztrák volt. Folyamatosan épült ki az uralkodó által elvárt színvonalú rendőri szervezet, mely a feladatai mellett titkosrendőri tevékenységet is ellátott. Az 1848-as forradalom és szabadságharc idején az osztrák rendőrség is jelen volt, idővel pedig kialakult a császári rendőrség. A szabadságharc bukása után a császári és királyi csendőrség folytatta a rendvédelmi tevékenységet.

Újabb mérföldkő volt mind a bűnözés, mind a bűnözés elleni harc történetében a XX. század első néhány éve. Az 1900-as évek elején fokozatosan növekedett a bűncselekmények száma, ezért kiterjedtebb védelemre volt szükség.

Az I. világháború tovább rontotta a kialakult helyzetet, a rendőri állomány jelentős része bevonult, vagy a katonai parancsnokságokhoz vezényelték őket.

A háború elvesztését követően egy belügyi népbiztosi rendelet kimondta, hogy a belső rend megalapozása és fenntartása a Vörös Őrség feladata.⁵ Idővel sor került a fővárosi, illetve a vidéki rendőrség államosítására.

⁵<http://www.archive.police.hu/magyarendorseg/tortenet/Okor-1980.html>

A II. világháború, majd a német megszállás alatt a magyar politikai rendőrség és csendőrség átalakítása volt a Gestapo egyik fő célja. Megjelentek a náci állambiztonsági szolgálatok magyarországi kirendeltségei.⁶ 1944 márciusában létrehozták az Állambiztonsági Rendészetet, melyet „magyar Gestapoként” emlegettek.

1945-től a Budapesti Főkapitányság Polgári Rendészeti Osztálya, majd a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztálya (ÁVO), ezt követően pedig az Államvédelmi Hatóság (ÁVH) működött.⁷

Az 1950-es években a rendőri szervek a tanácsi szerv mintájára átalakultak. Az 1956-os eseményeket követően decemberben létrehozták az Országos Rendőr-főkapitányságot. Ennek alárendeltségében működtek a budapesti, illetve a megyei rendőr-főkapitányságok, helyi szervként a rendőrkapitányságok.⁸

A rendőrség történetének következő mérföldköve a rendszerváltás, és az azt követő időszak volt. Az alkotmányos rend kialakításával a Magyar Köztársaság Rendőrsége Magyarország állami szintű rendőrségeként a Belügyminisztériumnak alárendelve folytatta működését. 1994-ben megszületett a rendőrségről szóló törvény (1994. évi XXXIV. törvény), mely átfogó joganyag a rendőrség szervezetére, feladataira vonatkozóan, még ma is.

2006 és 2010 között az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium vette át a rendőrség felügyeletét, majd 2010-től ismét a Belügyminisztérium alárendeltségében működik.

2008. január 1-jén a Schengeni Egyezménynek megfelelően a határőrség integrációjára került sor, ingatlanait, járműveit, illetve személyi állományának jelentős részét a rendőrség átvette.

A Rendőrség hierarchikus felépítésű, az Országos Rendőr-főkapitányság központi és területi szervei alatt főkapitányságok, kapitányságok, őrsök és KMB irodák találhatóak, illetve Határrendészeti Kirendeltségek.

IV. A rendőrség társadalmi megítélése

Ez tehát a Magyar Rendőrség történelmének néhány állomása és jelenlegi szervezete, melyet látva a társadalom nap mint nap véleményt alkot. A történelme rendkívül színes, az aktuális kor és a politikai viszonyok mindig befolyásolták működését, és ezzel a társadalmi megítélését is.

⁶<http://www.masodikvh.hu/erdekessegek/erdekessegek/2430-a-politikai-rendorseg-atalakulasa-1944-ben>

⁷Szikinger István: Rendőrség a demokratikus jogállamban, Budapest, Egyetemi Nyomda, 1998, 77. oldal

⁸<http://www.archive.police.hu/magyarendorseg/tortenet/Okor-1980.html>

A rendőrség mindig fontos szerepet töltött be a társadalom életében. Rendfenntartó szervként örökös felügyeli mindennapjainkat. Egy olyan szervezetről van szó, melynek tevékenysége nagy érdeklődésre tarthat számot. Működésének, létének megítélése mindenkor napirenden szerepel, népszerűsége állandó kérdés.⁹

Feladataik végrehajtása során sokszor előfordul, hogy korlátozniuk kell minket cselekvéseinkben, amit mi nehezményezünk. Bár tudjuk, hogy ők ezzel parancsot teljesítenek, mégsem szeretjük, ha akadályokat gördítenek elénk, ha a szabadságunkban korlátoznak minket.

A rendőrség megítélését nagyban befolyásolja a rendőri állomány tagjainak viselkedése. Az egyes rendőrök magatartása alapján hajlamosak vagyunk ítéletet mondani az egész szervezetről. A televízióban, illetve az interneten látottak, hallottak, olvasottak alapján vonunk le következtetést.

A közvéleményt alakítja továbbá a politikának a rendőrségre gyakorolt hatása, mely a magyar történelemben számos esetben előfordult.

Mindezek fényében tehát megállapítható, hogy a rendőrség társadalmi megítélése rendkívül sok összetevőből áll. Nagyon sok tényező alakítja, formálja véleményünket. Egyéni kutatásom során az ezek alapján kialakult véleményekre voltam kíváncsi. Arra kerestem a választ, hogy milyenek látják ma a rendőröket, hogy milyen képet festenek róluk, és vajon kellő bizalommal viseltetnek-e a rendőrség iránt.

Ennek ismertetése előtt azonban szeretném általában, illetve az egyes történelmi események tükrében áttekinteni, illetve jellemezni a címben is szereplő társadalmi megítélést.

V. Társadalmi megítélés a történelem tükrében

V.1. - XX. század eseményei - 1930 után

A XX. század eseményeivel kezdem a visszatekintést, hiszen az addig kialakult kép a később bekövetkezett események hatására mindenképpen módosult.

Az 1930-as években Németországban a zsidósággal, mint bűnbakkal szemben kezdetét vette azon események sorozata, melyet a világtörténelem legnagyobb tragédiái között tartunk számon.

⁹Ernyes Mihály: A magyar rendőrség története I. 2002, 34. oldal

A Hitler által elrendelt deportálások eredményeként mintegy 6 millió zsidó vesztette életét. Közöttük volt szinte a teljes magyar zsidóság, akiknek elszállításában a magyar rendőrök is tevékenyen részt vettek. Gyors, hatékony és jól szervezett akció keretében valósították meg mindezt. Az akadálymentes feladatellátást szintén rendőrök biztosították, egy csendőrőrnagy és egy csendőr alezredes neve is szerepel azok névsorában, akik gondoskodtak arról, hogy a helyi szervek ne álljanak a deportálások útjába.

V.2. - XX. század eseményei - 1940-es évek

1944-ben elkezdődött a politikai rendőrség kialakítása, mely lépésről lépésre vált önálló hatósággá.

Ahogy azt már korábban írtam, 1945-ben jött létre a Politikai Rendészeti Osztály, majd az Államvédelmi Osztály, melyek a kommunista rendszer ellenségeinek üldözését, illetve a vezetők védelmét látták el. Ezt követően megszületett a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatósága, majd az Államvédelmi Hatóság, mely elődjeihez hasonlóan a politikai vezetők védelmét biztosította, és amely a Belügyminisztériumtól függetlenül működött. Ezzel a politikai rendőrség önálló hatósággá vált.

Az ÁVH mindenki által ismert tevékenysége nem merül feledésbe, hiszen nemcsak a történelemlétkönyvek és a történelem órák adnak részletes beszámolót arról az időszakról, de a néhány éve működő Terror Háza is betekintést enged a kíváncsi utókornak. Ez a múzeum az ÁVH egykori székházában található. Ez a tény és az elnevezés önmagában is sokat elmond az akkori rémségekről, és nem javítja a rendőrségről kialakult véleményt.

V.3. - XX. század eseményei- 1989-ig

Elemzésem az 1960-as évek jellemzésével folytatom, melyről általánosságban elmondható, hogy egy szigorúan centrális és bürokratikus elvek alapján működő rendőrségről volt szó.¹⁰

¹⁰Salgó László: Az új típusú biztonság, Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1994, 71. oldal

Ez a rendőrség a Belügyminisztériummal „szimbiózisban” élt, ahogy ezt Salgó László írja¹¹. Akkoriban a lakosság a Belügyminisztériumot a politikai hatalom védelmezőjeként látta, így a rendőrségről is így vélekedett.

Az 1960-as, illetve az 1970-es években a rendőrré válást nem a szakmai kvalifikációtól tették függővé, sokkal inkább a politikai alkalmasság, a párttal való azonosulás döntött. Hiába volt valaki jó szakember, kiváló rendőr, ha a politikától elhatárolódott, és nem kívánt benne részt venni, soha nem válhatott vezetővé. Lehetett bármilyen jó rendőr, a kemény munka csak nagyon ritkán vezetett eredményre. Akadtak persze kivételek, de az általános modell a következő volt: „KISZ titkárság- párttitkárság- Politikai Főiskola = vezető”.¹²

Természetesen a jogi háttér sem volt a politikától mentes. Párthatározatok előzték meg a többi jogszabályt, mindenek felett álló jogforrásként kellett kezelni őket. A mindennapokban azonban nem tudták ezeknek nagy hasznát venni.

Súlyos problémát okozott a pártállami berendezkedés is, közelebbről az az igény, hogy mindent igyekezett a hatalom a kezében tartani. Ennek érdekében olyan feladatokat utalt a rendőrség hatáskörébe, melyek nagy terhet róttak rá, egy részük teljesen szerepidegen volt.

Komoly gondot jelentett mindezek mellett a csekély rendőri létszám, az elavult technikai felszereltség. A megnövekedett bűnözéssel szemben egy darabig sikerült felvenni a versenyt, azonban a '80-as évektől kezdve már csak nagy nehézségek, hatalmas erőfeszítések árán volt képes a rendőrség megfékezni a bűnt. Egyre fontosabb lett, hogy a rendőrség ne pusztán báb legyen a hatalom kezében, szükség volt szakképzett állományra.

A vezetés ekkor már kénytelen volt rádöbenni arra, hogy a meglévő eszközökkel és személyi állománnyal nem képes tovább fenntartani a biztonságot. Más eszközökre volt szükség ahhoz, hogy komoly ellenfele legyen az új bűnözői rétegnek. Ebben a hatalom és a társadalom segítségét kérte. Korábban nem lehettek igényei, ekkor azonban már nem volt képes egyedül megoldani a kialakult válságos helyzetet.

A leírtak tükrében talán érthető az akkori társadalmi megítélés. Az emberek ugyanis egyáltalán nem voltak elégedettek a rendőrséggel. Ahogy Salgó László fogalmaz: „Sem produktum oldalról, sem pedig belső szubjektív megfontolásból.”¹³

¹¹Salgó László: Az új típusú biztonság, Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1994, 71. oldal

¹²Salgó László: Az új típusú biztonság, Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1994, 76. oldal

¹³Salgó László: Az új típusú biztonság, Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1994, 79. oldal

V.4. - XX. század eseményei - A rendszerváltás

Így jött el a sokak által üdvözölt rendszerváltás, mely nem csupán a politikai színtéren hozott változást.

Ebben az időszakban a bűnözés sosem látott méreteket öltött, illetve újabb formái jelentek meg, melyekkel szemben a rendőrség az akkori állapotában tehetetlen volt. A kialakult átmeneti helyzetet az ügyesebbek kihasználták, és a maguk hasznára fordították. Az országok közti sorompók felnyitásával egy időben utat nyitottak a szervezett bűnözésnek is.

Láthatóvá vált, hogy a kialakult helyzetet csak komoly változás mellett lehet megoldani, hiszen a rendőrség válságban volt. Egyre nagyobb nyomás nehezedett a szervezetre.

A változásoknak az 1990-ben kirobbant lehallgatási botrány nagy lökést adott. Az események hatására az Országos Rendőr-főkapitányság és a Belügyminisztérium, valamint az egyes állambiztonsági szervek elváltak egymástól, megszűnt a korábbi szimbiózis. Önállóvá vált az Országos Rendőr-főkapitányság, és szerkezeti átalakulás vette kezdetét. Osztályok szűntek meg, alakultak át, illetve újakat hoztak létre. Igyekeztek növelni a létszámot, ezzel egyidejűleg tömeges személycserékre került sor.

Volt azonban még néhány probléma, mely megoldásra várt. Nevezetesen a szakképzés, illetve a közbizalom hiánya, melyek nélkül a többi akadály sem hárítható el, csupán átmenetileg.

A rendőrségnek rá kellett jönnie arra, hogy milyen fontos szerepe van a társadalom életében, szolgálnia kell az állampolgárokat. Azonban a társadalom közreműködésére is szükség van, hiszen kontrollt jelent, másrészt a bűnüldözés is elképzelhetetlen a társadalmi együttműködés nélkül.¹⁴

Ezeknek a változásoknak köszönhetően sikerült javítani a rendőrség megítélésén. Az 1990 őszen történt események újabb fordulópontot jelentettek. Az ekkor történt taxis-blokád, melyet a hatalmas benzinár-emelés robbantott ki, nagy kihívást jelentett a hatalomnak, illetve az akkoriban formálódó rendőrségnek is. A helyzet súlyos volt, ám a rendőrség a honvédséggel karöltve kijelentette, hogy nem kívánnak erőszakot alkalmazni. Bár a törvény felhatalmazta őket az ilyen esetben bevethető eszközök alkalmazására, ők mégsem kívántak ezzel élni.

¹⁴Terhi Viljanen: Crime trends and international assistance in Central and Eastern European Countries. Conference on „Policing a free society” 1992. október 24. Siófok

Ez a döntés tovább javította a rendőrség társadalmi megítélését, az erőszak alkalmazásától való tartózkodás, a tárgyalásra való hajlam, mindaz a tolerancia, melyet a tüntetőkkel szemben tanúsítottak, egy új irányt jelentett a rendőrség és a lakosság kapcsolatában.

V.5. - A rendszerváltás után

A rendőrség igyekezett mindent megtenni a hiányosságok kiküszöbölése érdekében. Szükség volt technikai fejlesztésre, hiszen a rozsdás, lyukas járműveket le kellett cserélni. Az új kommunikációs eszközök, majd a számítógépek megjelenése újabb lökést adott. Ugyanis ha a bűnözők fejlődnek, a bűnüldözés sem maradhat le.

A rendőri állomány létszáma megnövekedett, és folyamatosan növekszik azóta is.

A rendőrségnek tehát sikerült néhány év alatt javítania a róla kialakult, egyáltalán nem hízelgő vélekedést, melyet több évtizeden keresztül hangoztatott a társadalom. Sikerült elérnie, hogy többségében bizalmat és tiszteletet érezzenek az állampolgárok a rendőrség egésze iránt. Úgy tűnt, a kialakult helyzet sokáig így is marad. Több, mint 10 évig sikerült mindezt fenntartani. Azonban a 2000-es években ismét sötét felhők gyülekeztek a rendőrség felett. Néhány rossz döntés véget vetett az idillnek.

V.6. - 2000 után

2006. október 23-a, az 1956. október 23-ai forradalom 50 éves évfordulója volt, megemlékezésekkel. Ezzel egy időben be nem jelentett tüntetéseket tartottak Budapest utcáin. A rendőrség fellépett a kormányellenes tüntetőkkel szemben. A zavargásoknak, melyek néhány városban folytatódtak, egyes adatok szerint 167 sérültje volt.

Erről a napról, illetve az eseményekről az interneten számtalan hírt, cikket, véleményt, kommentet, blogot olvashatunk, illetve a politika sem hagyja szó nélkül az eseményeket. Ami ezekben közös, hogy mindegyik a rendőri túlkapásokról szól. Akkoriban ettől volt hangos a sajtó, s még évekkel később is hallunk, illetve olvashatunk róla. Ezeknek az intézkedéseknek, túlkapásoknak pedig nagyon sok sérültje volt. Néhány rendőr jogsértések sorát követte el, ilyen volt, hogy nem viseltek azonosító jelet, hogy segítségnyújtás nélkül hagytak sérülteket, hogy olyan helyre mértek ütést, ahova nem lehet.

Ez csak néhány példa azok közül, melyekről kutatásom során olvastam. Még ha nem is igaz minden, amit ott leírtak, valamennyi olvasó ezekkel a tényként kezelt állításokkal találja szembe magát, ami a rendőrséggel szembeni bizalom teljes elvesztéséhez vezethet, illetve

sokaknál vezetett is. Pár rendőr által elkövetett súlyos hiba romba döntötte az egész szervezet nehezen megszerzett jó hírét.

2007 májusában aztán jött az újabb botrány. A hírhedt Zsanett-ügy eredményeként tovább romlott a rendőrség megítélése, hiszen heteken át olvashattunk róla a bulvárlapokban, hallhattunk róla a hírekben.

Ezen események pontos részletei talán soha nem derülnek ki, hiszen idővel csak egy kiszínezett históriát kapunk.

A rendőrség történetében az újabb színfolt 2009-ben következett. Szintén egy nemzeti ünnepünk alkalmával, március 15-én történt, hogy egy rendőr hadnagy „Sün” kiáltásából évekig tartó vicc lett. A rendőreg nevetség tárgya lett, és még ma is olvashatunk „sündőrségről”, „sündőrökről”.

Az elmúlt néhány évben hallhattunk aztán korrupt rendőrökről, akik a rendőrséghez nem méltó magatartásukkal ismét rúgtak egyet az amúgy is földön fekvő szervezetbe, ami a hírnevet és a közvélekedést illeti. Szólnak történetek, vicces anekdoták arról, hogy egy-egy rendőri intézkedés, közúti ellenőrzés alkalmával mennyit kell adni a kék egyenruhásnak zsebbe, megúszva a büntetést, hogy gond nélkül folytathassuk utunkat. Sokan viccet csinálnak ebből, néhány humorista külön műsorszámot készít belőle.

Létező jelenségről van szó, az Országos Rendőr-főkapitányság 2013-ban utasítást adott ki a rendőri korrupciós cselekmények megelőzésével és visszaszorításával kapcsolatos feladatokról.¹⁵ Ez is bizonyítja, mennyire törekszik a rendőrség, hogy kilökje magából az ezen hivatáshoz méltatlanokat, igyekszik elhatárolódni tőlük.

Ezzel eljutottam napjainkig, érintve azokat a problémás időszakokat, eseményeket, melyek a mai vélemények kialakulásához vezettek. A rendőri munka jelenlegi társadalmi megítélését néhány interjúalany, illetve egy, közösségi oldalon közzétett kérdőív kitöltői által adott válaszok alapján elemzem.

¹⁵http://www.police.hu/sites/default/files/0_2013_0.pdf

VI. Egyéni kutatás

Mint azt már említettem, egyéni kutatásom során interjúkat készítettem, illetve kérdőívet tölttettem ki ismerőseimmel.

Fontosnak tartottam, hogy megkérdezzem magukat a rendőröket is, hiszen ők szembesülnek nap mint nap az őket körülvevő társadalom véleményével. Kíváncsi voltam, vajon ők hogyan látják a rendőrség helyzetét. Ezért jelenleg is aktív, illetve nyugdíjas rendőrnek tettem fel a kérdéseimet ebben a témában. Interjúalanyaim körét aztán bővítettem olyan rendőrökkel is, mind az aktívak, mind a nyugdíjasok köréből, akik a már említett integráció előtt hosszú évekig teljesítettek fegyveres szolgálatot a határőrség állományában. Hiszen a hivatalosan 2008. január 1-jén bekövetkezett változások nem csupán az egyenruha megváltozását jelentették. Sokan voltak, akik a határőrséget elhagyva fiatal nyugdíjasként folytatták életüket. Az állomány jó része letette a fegyvert, és egészen másba kezdett. Folytatta eredeti szakmáját, esetleg valami egészen újba fogott. Voltak azonban több ezren, akik végül a rendőrség egyenruhájába bújtak, és továbbra is fegyveresek maradtak.

Emiatt gondoltam úgy, hogy némiképp eltérő kérdéssorral keresem meg válaszadóimat. A volt határőrök kérdéssorát kiegészítettem olyan kérdésekkel, melyek segítségével megismerhetem mindkét fegyveres szerv megítélését, összehasonlíthatom őket. Kíváncsi voltam arra, hogy ők hogyan látják a helyzetüket rendőrként, illetve milyennek látták korábban határőrként. Vajon változott-e a helyzetük.

Amikor eldöntöttem, hogy a rendőri munka társadalmi megítélését választom a pályamunkám témájának, elhatároztam, hogy közvélemény-kutatást készítek, hiszen a társadalmi megítélésről a társadalom véleményének kikérése nélkül nehéz lenne írni. Ehhez a népszerű közösségi oldalon tettem közzé az általam elkészített kérdőívet, melyben feleletválasztós, illetve kifejtendő kérdésekre vártam a válaszokat, a véleményeket. Kértem a válaszadókat, hogy jellemezzék a rendőrséget, kérdeztem őket a rendőrség iránt táplált bizalomról, illetve olyan kérdéseket tettem fel, melyekre adott válaszokból kidomborodhat az a társadalmi megítélés, melyre kíváncsi vagyok. Mindennek eredményét a későbbiekben ismertetem.

Az interjúk elemzésével folytatom dolgozatomat.

VI.1. - Interjúk

Interjút összesen nyolc személlyel készítettem. Két nő és hat férfi adott választ kérdéseimre. A nyolc személy közül ketten aktív rendőrök, ketten aktív rendőrök, akik korábban határőrök voltak. Továbbá megkérdeztem két nyugalmazott rendőrt és két olyan nyugalmazott rendőrt, akik korábban hosszú éveket határőrként dolgoztak. A feltett kérdések hasonlóak voltak, a különbség annyi, hogy a volt határőröknek kiegészítettem a kérdéssort, ahogy azt már korábban említettem.

A rang, illetve, hogy hol teljesítenek szolgálatot, a téma tekintetében nem releváns, ezért erre vonatkozóan nem tettem fel kérdést.

A rendőrökhöz intézett kérdéseim a következők voltak:

- Milyen a rendőri munka megítélése?
- Mit gondol a társadalom általában a rendőrökről?
- Tisztelik a rendőröket?
- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?
- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?
- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

Az első kérdéseimre adott négy válasz nagyon hasonló volt. Mind a nyugdíjas, mind az aktív rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy a társadalmi megítélés rendkívül változó. Függ attól, hogy melyik tájegységről beszélünk, milyen végzettségű vagy milyen életvitelű rétegről van szó. Fontos szerepe van annak is, hogy városiakról, vagy falusiakról beszélünk-e. Meghatározó az interjúalanyaim szerint, hogy milyen a kapcsolata a lakosságnak és az ott szolgáló rendőröknek. Emellett a sajtó is fontos befolyásoló tényező. Úgy vélik, hogy az emberek egyre jobban tisztelik a rendőröket, hiszen belelátanak a munkájukba, ami rendkívül fontos, tudják, hogy „a rendőrök parancsokat teljesítenek nagyon kevés pénzért.” Volt olyan, aki a rendőrök szemével is láttatta a helyzetüket. Úgy véli, hogy a rendőri hivatás rendkívül megterhelő, nagyfokú fizikai-pszichikai terhet jelent, ezért nagyon elhivatottnak kell lennie annak, aki ezt választja, főleg a nem megfelelő bérezés mellett, ahogy ő látja.

Ez a gondolatmenet folytatódott a következő kérdésre adott válaszokban is. Úgy látják, az alacsony bérezéssel tisztában van a lakosság. Vannak olyanok, akik képzetlennek tartják a rendőröket, a megkérdezettek szerint a tájékozatlanság miatt vélekedhetnek így. A válaszadók szerint a lakosság fontosnak tartja a rendőri tevékenységet, a közbiztonság fenntartása

érdekében minél több rendőrt szeretnének látni az utcákon. Amikor azonban, ahogy az egyik megkérdezett fogalmaz, az országos bűnmegelőzési akciók keretében megállítják őket az utakon, ellenőrzik az okmányait, azt már zaklatásként élik meg, ilyenkor feleslegesnek érzik a rendőri munkát. Fontosnak tartják az interjúalanyaim az arany középút megjelését, szerintük nem szabad elfeledkezni az arányokról.

A harmadik kérdéssel a rendőrök iránti tiszteletre kérdeztem rá, hasonló válaszokat kaptam, mint az előzőekben.

Úgy látják, tiszteletet csak az kaphat, aki maga is tiszteletet ad. Talán ez a leglényegesebb a rendőrség és a társadalom kapcsolatában. Úgy látják, egyre több tiszteletet kapnak az őket körülvevő lakosságtól, kivételt a lakosság alacsonyabb iskolai végzettségű rétege jelent, ahogy a megkérdezettek fogalmaztak, ezt mindannyian így látják. A korrupciót válaszdóim is megemlíti, szerintük már a gyanú is elegendő ahhoz, hogy elveszítsék az oly nehezen kivívott tiszteletet. Fontosnak tartják, hogy a rendőrség elhatárolódjon a korrump rendőröktől.

A következő kérdésem a bizalomra vonatkozott. Válaszdóim azt hangsúlyozták, hogy mennyire fontos a személyes jelenlét. A körzeti megbízottakat jobban ismeri a lakosság, nap mint nap közöttük járnak, ennek köszönhetően kialakult az a személyes kapcsolat, mely ahhoz kell, hogy megszerezzék a szükséges bizalmat. Emellett fontosnak tartják, hogy a lakosság megismerheti munkájukat, hiszen így láthatják, mi mindennel kell megküzdeniük, és milyen körülmények között. Vannak, akik úgy látják, ha valakinek segítségre van szüksége, bizalommal fordul a rendőrséghez.

Az utolsó előtti kérdéssel a rendőri törekvésre voltam kíváncsi. Mi mindent tehetne a rendőrség, hogy változzon mindaz, amiről eddig beszámoltak. Úgy vélekednek a megkérdezettek, hogy a közeledés, a közvetlen kapcsolat a lakossággal sokat segíthet. Fontos, hogy megértsék az őket körülvevők biztonság iránti igényét. A bűnözéssel szembeni határozott, törvényes fellépés szintén rendkívül fontos. A vezetői állomány példamutató magatartását, a folyamatos ellenőrzést szintén a megfelelő társadalmi megítélés alapján tartják. Fontos, hogy a mindennapokban figyelemmel kísérik beosztottaik munkáját, a felvételi válogatás tökéletlenségeit kiküszöböljék, kiszűrik azokat az elemeket, akik nem valók a szervezetbe. A törvényesség, a szakszerűség és a határozottság tehát nélkülözhetetlen. Az általam feltett utolsó kérdés inkább egy kérdés volt részéről, miszerint néhány szóval jellemezzék a rendőrséget. Ami először eszükbe jutott, az a megfelelő kiképzés, szakértelem, majd a nagy leterheltség, alacsony fizetés, a rengeteg adminisztráció volt. Egyik válaszdóm gondolata az volt, hogy „küzdelmes munka, de szép hivatás” a rendőröké.

Ezek után a volt határőrökkel készített interjúk ismertetésével folytatom dolgozatomat.

A már rendőrré vált, korábban hosszú évekig határőrként dolgozó aktív és nyugdíjas interjúalanyaim némiképp eltérő kérdéssort kaptak, mint a korábban ismertetett. Őket arra is kértem, hogy hasonlítsák össze a korábban, határőrként tapasztalt helyzetet a mostanival. Hiszen a két szervezet mutatott eltéréseket. Ezekkel a kérdésekkel szintén négy személyt kerestem meg.

A kérdéssor a következő:

- Milyen a rendőri munka megítélése?
- Milyen volt a határőröké?
- Ahhoz képest változott-e?
- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?
- Ez is változott a határőrséghez képest?
- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?
- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

Az elsőként feltett kérdésre a válasz ebben az esetben is általában az volt, hogy változó a rendőrök megítélése. Ők is úgy látják, hogy a lakosság véleménye e kérdésben nagyon megoszlik. Akadnak olyanok, akik szidják, olyanok is, akik dicsérik a szervezetet. Ezt elsősorban az egyes rendőrök magatartása alakítja, hiszen főleg azt látva vonnak le következtetést.

Ezt követően a határőrként tapasztaltakra kérdeztem rá. Mindannyian úgy vélik, hogy különböző a két szervezet megítélése. A határőrökét kedvezőbbnek ítélik, amit egyrészt azzal indokolnak, hogy a határőrök jelenléte állandó volt. Sikeresen távol tartották a bűnözőket, a határsértőket, aminek köszönhetően nagy volt az emberek biztonságérzete. Mindezzel a rendőrök munkáját is segítették. Volt olyan válaszadóm, aki fontosnak tartotta kiemelni, hogy határőrként az esetek többségében törvénytisztelő emberekkel találkoztak, hiszen az úti okmányok ellenőrzése, a határátléptetés jelentette a fő munkakörüket. Szemben a rendőrökkel, akik bűnözőkkel találkoznak, jóval több inzultus éri őket a napi munkájuk során. Van, aki a kedvezőtlenebb megítélést a rendőrökre rótt terhekkal magyarázza, mely szerinte a minőség és a szakszerűség rovására mehet.

A bizalommal kapcsolatban szintén hasonló véleményeket fogalmaztak meg, mint a rendőrök. Fontos szerepet tulajdonítanak annak, hogy a lakossággal való közvetlen érintkezés során milyen tapasztalatok születtek. Hangsúlyozzák, hogy meg kell ismernie a lakoságnak a

rendőri munkát, hogy mi mindent kell tenniük a bűncselekmények visszaszorítása érdekében. Ez volt a határőrökkel szembeni bizalom alapköve is, itt is erre van szükség.

Az utolsó két kérdés ugyanaz volt, mint a rendőröknek feltettek.

A kialakult kép változtatása érdekében tett intézkedések között említésre került a kommunikációs tevékenység a média és a lakosság irányába. Emellett a hatékony bűnüldözést és a korrupció visszaszorítását látják válaszdóim a leghatékonyabb lépésnek. A rendőrök utcai jelenléte, illetve az iskolákban tartott előadások tovább javíthatják a közvélekedést.

Végül lássuk azt a néhány szót, ami ezeknek a volt határőröknek, jelenlegi rendőröknek eszébe jut a rendőrségről. A szakszerűséget, a képzettséget, sokoldalúságot, technikai felszereltséget, ezzel együtt a felelősséget, a terheket, illetve az aránytalanul nagy létszámú vezetői kart említették. Mindez hasonló a rendőröknek feltett kérdésekre adott válaszokhoz, de mivel itt is rendőrökről van szó, érthető az átfedés.

Talán látható, hogy mi mindenben látták válaszdóim a különbséget a két szervezet között, hiszen az őket érintő változások a társadalmi megítélésben is tetten érhetők.

A kérdésekre adott pontos válaszok a dolgozatom végén, a mellékletben olvashatók lesznek.

Ezek után a kérdőívek elemzésével folytatom a tanulmányomat.

VI.2 - Kérdőívek

A már sokat emlegetett kérdőívet harminc fő töltötte ki. Ez a szám nem túl magas, de a kapott válaszok már elegendő információt nyújtanak ahhoz, hogy az interjúkkal összevetve képet adhassanak az általam kutatott területről. Természetesen nem szeretnék általánosítani, hiszen nem kérdezhettem meg a magyar lakosság valamennyi szereplőjét. Azonban a beérkezett vélemények, válaszok a készített interjúkkal összevetve már hasonló képet festenek, mint amire számítottam. Hiszen hallhatom nap mint nap a körülöttem élők véleményét, ami alapján következtethetem a felmérések eredményére. Voltak természetesen meglepő válaszok. Név nélkül kértem a kitöltését, ami lehetővé tette, hogy a válaszdóim az őszinte véleményüket kifejtessék. Semmi nem korlátozta őket abban, hogy valóban azt írják, ami először eszükbe jut. A célom az volt, hogy valódi képet kapjak arról, mi mindent gondolnak a körülöttem élők a rendőri munkáról, beszélhetünk-e bizalomról.

Nyolc kérdést fogalmaztam meg, melyek a téma egészét átfogják. Igyekeztem egyszerű, könnyen érthető kérdéseket feltenni, melyekre egyszerű, rövid válaszokat vártam. A kérdések a következők:

- Milyenek látja a rendőrség munkáját? Jellemezze egy-két szóval!
- Bízik a rendőrség munkájában?
- Fontos szervnek tartja a rendőrséget?
- Mikor fordul a rendőrséghez?
- Bizalommal fordul a rendőrséghez?
- Mennyire nyugtatja meg, ha látja, hogy rendőrök járőröznek otthona környékén?
- Mi jut eszébe először, ha rendőrautót lát?
- Mi a véleménye erről a szlogenről: „Szolgálunk és védünk.” ?

Az első kérdésre a válaszadók valóban 1-2 szóval jellemezték a rendőrség munkáját. Kaptam negatív, pozitív jelzőket is. Volt néhány durva kifejezés, voltak viszont igazán kedvesek is. A válaszok között többségben voltak sajnós a negatív jelzők, hiszen még azok is, akik megbízhatónak, becsületesnek, törvénykövetőnek, jónak tartja a munkájukat, illetve magát a szervezetet, ők is közbeszóttak olyan szavakat, mint leterhelt, adminisztratív, sztereotípiákkal nehezített. Voltak, akik botrányosnak, vezérelvűnek, silánynak, esetleg korruptnak minősítették. Akadtak olyanok is, akik az anyagi megbecsültség, illetve a megfelelő háttér, anyagi támogatás hiányát nehezményezték.

A következő két kérdés feleletválasztós, igen-nem lehetőség közül választhattak. A második kérdésre a válaszolók nagyobb része nemleges választ adott, nem bíznak a rendőrség munkájában. Arra a kérdésre viszont, hogy fontos szervnek tartja-e a rendőrséget, csak nagyon kevés nemleges válasz érkezett. Így tehát azok szerint is egy fontos szervről van szó, akik nem bíznak a rendőrségben.

Az ezt követő kifejtendő kérdésre néhányan leírták a saját tapasztalataikat, voltak, akik azt a választ adták, hogy még nem fordultak a rendőrséghez. A legtöbben lopás, rablás, betörés, egyéb bűncselekmény, baleset vagy veszély esetén kérik a rendőrség segítségét. Esetleg útbaigazítást, tájékoztatást kérnének. Akadtak olyan válaszok is, melyből kiderül, hogy főleg akkor fordulnak a rendőrséghez, amikor nagy a baj.

Ehhez kapcsolódóan tettem fel azt a kérdést, hogy amennyiben a rendőrséghez fordulnak, azt bizalommal teszik-e. Az erre kapott igen-nem válaszok ugyanúgy oszlanak meg, ahogy a rendőrség munkája iránt érzett bizalom esetén. Többségben nem fordulnak bizalommal a rendőrséghez.

A következő kérdésnél arra kértem a kérdőívet kitöltőket, hogy pontozzák egytől ötig, mennyire nyugtatja meg őket az otthonuk környékén járőröző rendőr látványa. Az 1 jelentése, hogy nem nyugtatja meg, az 5 pedig azt jelenti, hogy nagy nyugalommal tölti el őket a rendőri

jelenlét. A válaszadók nagyobb része 3 pontot adott. Öten adtak 5, hatan 1 pontot. Tehát a vélemények itt is nagyon megoszlanak.

Az utolsó két kérdés kifejtendő, melyekre néhány mondatos válaszokat vártam. Arra kértem a megkérdezetteket, hogy 2-3 mondatban fogalmazzák meg véleményüket.

A leírtak az előzőekhez hasonlóak. Voltak néhányan, akiket nyugalommal tölt el, a biztonság, illetve a közbiztonság jut eszükbe először egy rendőrautó láttán. A legtöbben viszont rögtön arra a szituációra gondoltak, amikor az út szélén álló rendőrautó megállítja a járműveket. Ilyen esetben azonnal arra gondolnak, vajon minden rendben van-e. A biztonsági öv, a sebességkorlát az első gondolatuk. Tartanak a büntetéstől, sokan a pénzbehajtást látják a rendőri munka mögött. Néhányan viszont kifejtették a véleményüket arról, mennyire fontos a rendőri jelenlét az utakon. Leírták, hogy több egyenruhásra lenne szükség mind a városokban, mind pedig a kisebb településeken.

A nyolcadik kérdésem a rendőrség szlogenjére vonatkozott, hiszen évek óta hallhatjuk és láthatjuk ezt a mondatot. Kíváncsi voltam, mennyire tartják hitelesnek, vajon mi jut erről eszükbe. Az eredmény rendkívül színes lett. A negatív vélemények között olvastam arról, hogy mindez hazugság, a gyakorlatban nem valósul meg, nem hiteles, idejét múlt és idealista, elcsépett. Azok, akik ettől eltérően vélekednek, úgy fogalmaztak, hogy egy rövid és velős szlogentről van szó, mely tükrözi mindazt, amiért a szervezet létrejött. A rendőri hivatást választók elhivatottságát tükrözi, a rendőrség valódi kötelességét.

Összességében megállapítható, hogy a rendőrség nagyon megosztó szervezet. Sokan vannak azok, akik csak a hatalmat, a korrupciót látják benne. Sokan közülük meggyőzhetetlenek, történjen bármi, a véleményük nem változik. Pozitív viszont, hogy még azok is fontos szervnek tartják a rendőrséget, akik nem szívesen fordulnak hozzá. Nem vitatják a szükségességét.

Azok, akik pozitívan ítélik meg a rendőri munkát, igyekeznek reálisan látni a rendőrség helyzetét. Nem hagyják, hogy a média, illetve a közvélemény elrontsa azt a képet, amit ők látnak. Bízunk abban, hogy a kialakult helyzet még jobb lesz.

A beérkezett válaszokat a következő internetes címen megtekinthetik:

<https://docs.google.com/forms/d/1qKB-CfYrOBxE-d-b9glQIMbPQoSBlOGs4F3D4MgbmoA/viewanalytics>

VII. Összegzés

Mindezek tükrében megállapíthatom, hogy nagyon megoszlanak a rendőrségre vonatkozó vélemények. Szélsőséges válaszokat kaptam a kérdőívek kitöltőitől, mind pozitív, mind negatív töltetű kifejezések, mondatok érkeztek. Meglehetősen kevés válasz érkezett ahhoz, hogy általános következtetéseket vonhassak le. Van azonban néhány gondolat, melyet az interjúalanyaim és a kérdőívet kitöltők is megfogalmaztak. A civil megkérdezettek jelentős része leterheltnak, túl adminisztratívnak látja a rendőrséget. Az anyagi megbecsültség, a megfelelő háttér és az anyagi támogatás hiányát szintén megemlítették. Ezek a gondolatok megfogalmazásra kerültek egyenruhás válaszadóim által is.

A rendőrök közül sokan úgy látják, hogy a társadalmi megítélés mindaddig pozitív, amíg a segítségükre van szükség. Mihelyt azonban intézkedésre kerül sor, az érintettek a nemtetszésüket fejezik ki. Túlzónak vélik, már-már zaklatásként élik meg mindazt, amire a törvényben előírtak betartása és betartatása érdekében szükség van. Amikor autóval közlekednek, nem szeretnek rendőrt látni, mert úgy vélik, az mindig bajt, esetleg büntetést jelent. Hiszen könnyebb bízni a szerencsében, és megszegni a szabályokat, mint betartani azokat. Joghallgatóként én is tudom, hogy a törvények betartása sokaknak nehézséget okoz. Szívesen áthágják az előírásokat, ahol csak lehet. Amikor pedig erre felhívják a vétkes figyelmét, felháborodás következik. Úgy érzik, csak a hatalom játékszereiként tartatjuk be a szabályokat. Úgy látják, aki büntet, az visszaél a hatalmával. Néha persze akad olyan is, aki elismeri az intézkedés szükségességét, belátja, hogy hibázott.

A megkérdezett rendőrök, akik korábban határőrök voltak, kitértek válaszaikban arra, hogy a határőrök megítélése valamivel kedvezőbb volt, mint jelenleg a rendőröké. Ezt a különbséget azzal magyarázzák, hogy a határőrök a határőrvidékeken teljesítettek szolgálatot, nap mint nap találkoztak a körülöttük élőkkel. Ott járőröztek, ismerték a környéken élőket. A határátlépéskor velük találkoztak. Azonban ők nem jelentettek „veszélyt” az átlagemberekre, hiszen ők elsősorban a határsértőkkel foglalkoztak, míg a rendőrök mindennemű bűnelkövetőre kivetik hálójukat. Ez a félelem is táplálhatja az ellenszenvet, ám én úgy látom, vannak néhányan, akik elvből sem szeretik azokat, akik betartatják a törvényeket. Igyekeznek ellenállást mutatni, történjen bármi. Amikor aztán szüksége van rendőri segítségre, hiába tett meg mindent az intézkedő rendőr annak érdekében, hogy megfelelő segítséget nyújtson, a már kialakult vélemény nem javul. Sajnos a társadalom ezen tagjait nem tudjuk megváltoztatni.

Ott vannak aztán azok, akik mindaddig hisznek a rendőrségben, míg az valami rosszat el nem követ. Valamennyi interjúalanyom, akár aktív, akár nyugdíjas már, említést tett a

korruptióról. Hiszen, ha ennek akár a gyanúja is felmerül, hatalmasat zuhan a rendőrség társadalmi megbecsültsége. Ennek talán a sokak által hangsúlyozott alacsony bérezés az egyik kiváltó oka. A felelősség és a leterheltség nincs összhangban azzal, amennyit kapnak munkájukért. Persze ez nem elismerése mindennek. Ezért is fontos, hogy a rendőrség kivesse magából az ilyen „hibás sejteket”.

A rendőrség társadalmi megítélésében nagy szerep jut a már általam is sokat emlegetett médiának. Minden televíziós csatorna hírműsora bűncselekmények soráról számol be. Legyen az régi eset, vagy még friss hír, a véres részletektől általában nem kímélnék meg minket. Nem elég egyszer megnézni, időről időre előveszik ezeket a híreket, főleg, ha éppen nincs friss tragédia. Tévénézőként ez rendkívül bosszantó, és persze rémisztő. Joghallgatóként már megtanultam, mi a valóság, hiszen arról soha nem esik szó, hogy valójában csökkent a bűncselekmények száma, javult a közbiztonság. Ez persze a híradásokból nem derül ki.

Mindez a rendőrségnek köszönhető, illetve a bűnmegelőzési akcióknak. Ha a televízióban egyszer is megemlítenék ezt, talán megváltozna a kialakult kép. Az emberek nyugodtabbak lennének, a rendőrök pedig megkaphatnák az őket megérdemlő tiszteletet és megbecsültséget. Fenyvesi Csaba 1994-ben írt egy művet Rendőrség és marketing címmel. Ebben azt fejtegeti, milyen fontos szerepe van a jó marketingnek abban, hogy a rendőrségről megfelelő kép alakuljon ki. Bár ez már húsz éves mű, mondanivalója aktuális ma is. E mű olvasása során felfedeztem, hogy a rendőrség valójában ma is ugyanazokkal a problémákkal küzd, mint akkoriban. Ahogy a szerző írja, a rendszerváltást követő években rés alakult ki az állampolgárok és a rendőrök között. Ezt felfedezve a vezetői állomány igyekezett minél többet megtudni az igényekről.¹⁶ Azonban ez a rés ma is ott tátong, és ha nem tesznek ellene, csak nagyobb lesz.

A rendőrség gyengeségének tartja a szerző a rossz imázst és a belső kommunikációt.¹⁷ Úgy véli, hogy igenis szüksége van a rendőrségnek is reklámra.¹⁸ A megfelelő, ütős szlogen és szimbólumrendszer fontosságát hangsúlyozza, mely mára megvalósult. A sokat emlegetett „Szolgálunk és védünk” szlogenről egyből a rendőri szervezet jut eszünkbe. A kérdőívben feltett erre vonatkozó kérdésre adott válaszokból kiderült, hogy ez a szlogen beváltotta a hozzá fűzött reményt. Ütős és tömör, lényegre törő. Lehet, hogy nem mindenki ért vele egyet, de az biztos, hogy egyből a rendőrségre gondol.

¹⁶Fenyvesi Csaba: Rendőrség és marketing, Pécs, Carbocomp Kft., 1994, 24. oldal

¹⁷Fenyvesi Csaba: Rendőrség és marketing, Pécs, Carbocomp Kft., 1994, 57. oldal

¹⁸Fenyvesi Csaba: Rendőrség és marketing, Pécs, Carbocomp Kft., 1994, 83. oldal

Fenyvesi Csaba azt is fejtegeti művében, mennyire fontos szerep jut a sajtótájékoztatóknak. Fontos, hogy pontos képet kapjon a „fogyasztó” a rendőri tevékenységről, illetve eljusson a társadalom véleménye is a rendőrséghez. Ma már nem pusztán a híradóban hallhatunk, illetve a sajtóban olvashatunk arról, amit a fegyveres szervek dolgozói tesznek, mindezek mellett az internetes portálok, közösségi oldalak is elárasztanak minket információkkal, olyan hírekkel, melyeknek talán nincs is semmi valóságtartalma. Szinte kontroll nélkül árad felénk mindez.

Látható, hogy sok területen szükség van változásra.

Véleményem szerint nagyon fontos lenne a megfelelő kommunikáció. Pontos információkat kell tudatni velünk. Statisztikákat, melyek a valóságot tükrözik. Melyekből megtudhatjuk, hogy valójában mi is történik körülöttünk. Nincs szükségünk rémisztő hírekre, melyeket újra és újra hallunk. Tájékoztatni kell az embereket, nem ijesztgetni.

Továbbá tájékoztatás szükséges az elért eredményekről, mindarról a változásról, mely a lakosságot érinti.

Segíthet továbbá, ha kötetlen beszélgetésre invitálják a lakosságot az egyes kapitányságok. Tudom, hogy a rengeteg munka mellett ez nehezen oldható meg, de talán ez által a résztvevők más szemmel néznének a rendőrökre. Közelebb kerülnének hozzájuk, kötetlen beszélgetést folytathatnának. Megismerhetné egymást a két csoport, javulhatna a megítélés.

Az iskolákban folytatott tevékenységek szintén segítségül szolgálhatnak, ahogy azt az egyik interjúalanyom is említette. Az ott tartott előadásokkal a fiatalok körében népszerűsíthetnék ezt a hivatást, betekintést engednének a rendőri munkába. A drogreprevenció mellett a bűncselekményekről is lehetne elrettentő előadásokat tartani. Sok esetben nincsenek tisztába a fiatalok azzal, hogy egy-egy bűncselekmény elkövetése mit eredményez, milyen büntetést von maga után, így erről érdemes lenne őket tájékoztatni. Ezzel talán a későbbi munkájukat csökkenthetnék.

Az erőteljesebb rendőri jelenlét, az utcákon járőröző rendőrök látványa szintén változást hozhatna. Növelné a biztonságérzetünket, egyben az objektív biztonság is megnőne.

Kutatásom során olvastam, hogy a 2013-as év volt a Rendőrség és a Polgárőrség közös munkájának kiemelt éve.¹⁹

¹⁹http://www.archive.police.hu/sajto/sajtoszoba/BRF_20130223_18.html

A közös munka eredményeként a szubjektív biztonság növekszik. Szükség van erre az együttműködésre, reméljük, ez fennmarad a jövőben is, és eljut mások fülébe is ez a siker.

Remélem, a jövőben jó híreket olvashatunk majd a rendőrségről, és még jobban felértékelődik fontossága az emberek szemében.

Munkámat egy általam olvasott vers soraival zárom. Asztalos Dávid Egy rendőr gondolatai címmel írta művét.

„Ha megéled azt, amit nap mint nap megélek,
Ha belátod, nem egész nap egy irodában vagy kocsiban henyélek,
Ha ráébredsz az engem nyomó teher hatalmas súlyára,
Megbecsüléssel nézel az utca rendőrére és hivatására.”²⁰

Lássuk hát meg az áldozatot, a terhet, és becsüljük őket.

²⁰<http://vesekidezetekszeptortenetek.network.hu/blog/versek-idezetek-szep-tortenetek-klub-hirei/asztalos-david-egy-rendor-gondolatai>

Mellékletek

Interjúk- aktív rendőrök

1. interjúalany

- Milyen a rendőri munka megítélése?

Véleményem szerint nagyon elhivatottnak kell lenni ahhoz, hogy valaki ilyen nagyfokú fizikai-pszichikai leterheltséget hosszú ideig, komoly felelősségre vonás nélkül végig tudjon csinálni, főleg a nem megfelelő bérezés mellett.

- Mit gondol a társadalom általában a rendőrökről?

Úgy gondolom, hogy az emberek zöme tisztában van azzal, hogy az utcai rendőr kevés pénzért csak a parancsokat hajtja végre, míg azzal is tisztában vannak, hogy a rendőrök között is van olyan, aki visszaél a ráruházott hatalommal, magatartása, viselkedése alapján nem a szervezetbe való, és ennek – aki teheti – hangot is ad.

- Tisztelik a rendőröket?

Véleményem szerint egyre inkább, mert megismerték a munkájukat, a munkavégzésük feltételeit, körülményeit, a jogszabályi környezetet, és hogy ennek ellenére, vagy ezek mellett is teszik a dolgukat. Persze itt is meg kell említeni azokat, akik az óvodában, iskolában nem kaptak megfelelő neveltetést...

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Az előzőek miatt igen, egyre inkább.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

Véleményem szerint ezen az állapoton felső utasításokkal nem nagyon lehet javítani. A parancsnokokra hárul a feladat, hogy jobbá tegyék a szervezetet. A felvételi „válogatás” nem tudja kiszűrni a nem oda valókat, a munkahelyi közösség érett, tapasztalt tagjainak kell a napi munkavégzés során a „hibázó” kollégákat eligazítani, a problémás személyeket helyretenni.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

A szervezet, mint piramis – véleményem szerint - jelenleg a csúcán áll, és nem a talpán, azaz a vezető, irányító apparátus aránytalanul nagy, míg a végrehajtó állomány létszáma jóval kevesebb, mint ami szükséges lenne. Emiatt rendkívül sok az adminisztrációs, a tényleges munkától az értékes időt elvonó egyéb „feladat”.

2. interjúalany

- Milyen a rendőri munka megítélése?

Ha általában nézem, akkor a válaszom az, hogy egyáltalán nem egységes. Nem mondhatom, hogy nagyon rossz, vagy nagyon jó. Ahol én vagyok, ott kifejezetten pozitív a megítélés, de országosan ez nem mondható el.

- Mit gondol a társadalom általában a rendőrökről?

Az általános megítélést sajnos nem tudom, bár úgy gondolom, nem sok jót. A körülöttem élők szeretik, ha járőrözünk, azt mondják, örülnek, mert biztonságban érezhetik magukat. Ez lenne a munkánk célja, hiszen ezért vagyunk.

- Tisztelik a rendőröket?

Egy bizonyos társadalmi réteg talán igen, az alacsonyabb iskolai végzettségűek kevésbé. Én legalábbis így látom.

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Ha segítséget várnak, akkor mindenképp, egyébként nem. Bár újabban ez is változást mutat, talán már látják az emberek, hogy mi nem feltétlenül büntetni akarunk, segíthetünk is nekik.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

Az udvariasság az egyik, amire mindenképpen szükségünk van. Ez sokat javíthat a dolgon. Szakszerű, gördülékeny munkavégzés kell, látniuk kell az embereknek, hogy milyen fontos a mi tevékenységünk.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

fontos, sokoldalú, segítőkész

Interjúk- nyugdíjas rendőrök

3. interjúalanyom

- Milyen a rendőri munka megítélése?

Eltérő tájegységenként, de még megyénként is. Eltérő lehet, hogy ki milyen életvitelt folytat. Kedvezőbb a megítélés ott, ahol kevesebb a lakosság biztonságérzetét fenyegető bűncselekmény, illetve, ahol jobb a rendőrség felderítési mutatója. Meghatározó még a vezetők és a sajtó kapcsolata, hiszen a sajtónak óriási a lakosságra gyakorolt véleményformáló képessége. Fontos a nyílt, őszinte párbeszéd a sajtóval, a lakossággal. Partnerként kell kezelni mindkettőt.

- Mit gondol a társadalom általában a rendőrökről?

Általában tudja a lakosság, hogy a munkájuk nincs kellően megfizetve. Többen úgy gondolják - ismeret és tájékoztatás hiányában - hogy alul képzettek a rendőrök. Ha a személy szabályt szeg, és a rendőr eljárást kezdeményez, sokan nem hajlandók belátni, hogy hibáztak. Sok esetben magyarázkodni kell a rendőrnek, és védeni kell az igazát. Úgy kell ellátni a bűnüldözést, hogy ne zaklassák feleslegesen a tisztességes állampolgárokat. Ha bűncselekmény fenyegeti a személyt, akkor azt szeretné, ha minél nagyobb lenne a rendőri jelenlét. Ha azonban egy országos bűnmegelőzési akció keretében többször megállítják, ellenőrzik az okmányait, gépjárművét, azt már néhányan zaklatásnak veszik. Tehát nagyon fontos az arányosság betartása. Keresni kell mindig az „arany középutat”.

- Tisztelik a rendőröket?

Rendőri hozzáállás, magatartás, lakossággal kialakított kapcsolat kérdése. Csak azt lehet tisztelni, aki maga is tiszteletet ad, becsületesen, törvények szellemében dolgozik. Nagyon negatív lesz a megítélés, ha felmerül a korrupciónak még csak a gyanúja is. A rendvédelemnek legtöbbször tud ártani egy-egy előforduló korrupt rendőr, megvesztegetés, rendőr által elkövetett egyéb bűncselekmény.

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Nagyon sokat számít a személyes ismeretség, ill. a személyes kontaktus. Nagyobb bizalommal vannak a rendőrök a körzeti megbízottak iránt. Ez azért van, mert a kmb-s járőr a lakosság körében tartózkodik, személyes kapcsolatokat ápol, ismeri az ott élőket, könnyen

elérhető, ha szükség van rá. A bizalmat nem csak kivívni nehéz, de azt meg is kell tartani. Ha elveszik a bizalom, vagy „eljátsszák a bizalmat”, azt nagyon nehéz visszaszerezni.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

Nagyon fontos hogy ismerjék a lakosságot, ismerjék a problémáikat, átérezzék azt az igényüket, hogy biztonságban szeretnének élni. Határozottan, de törvényesen lépjenek fel a bűnözőkkel szemben. A korrupciónak még a gyanúja sem merülhet fel. A vezetői állomány személyes példamutatással, folyamatos ellenőrzéssel segíti a beosztottakat, igyekszik pozitív képet kialakítani a rendőrségről.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

Technikailag jól felszerelt. Kiképzettség megfelelő. Végrehajtói állomány, kevés fizetés. Bizonyos munkakörökben túl nagy a leterheltség.

4. *interjúalanyom*

- Milyen a rendőri munka megítélése?

A társadalom különböző csoportjaiban eltérő, rendkívül változatos a kép.

- Mit gondol a társadalom általában a rendőrökről?

Vegyes, ha szüksége van rendőri segítségre, általában pozitív, ha intézkedik, negatív. Sajnos ez az általános kép. Persze azt is meg kell jegyezni, hogy vannak szerencsére olyanok is, és egyre többen, akik tisztába vannak a fontosságával, azzal, hogy bármikor számíthatnak a rendőrökre.

- Tisztelik a rendőröket?

Általában elmondható, hogy igen. Persze ez is változó. Ez is a társadalom különböző csoportjai szerint változik. Sokan mutatnak tiszteletet, megbecsülik a rendőri munkát.

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Általában? Sajnos nem. Sokat kell tenni azért, hogy ez változzon. Kis közösségekben már sikerült, reméljük, ez a kör bővül.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

Erre nehéz választ adni. Sok mindennek kellene változnia, de nem csupán a rendőrség berkein belül. Társadalmi változásokra is szükség van. A rendőrség részéről mindenképpen szükséges az udvariasság, a szakszerűség, a megfelelő modor.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

Küzdelmes munka, de szép hivatás.

Interjúk- volt határőrök, aktív rendőrök

5. interjúalany

- Milyen a rendőri munka megítélése?

Nagyon változó. Véleményem szerint nagyon sok dologtól függ, hiszen különbség van abban is, hogy városról vagy faluról van szó. Hogy milyen iskolai végzettségű a lakosság. Tapasztalatom szerint főleg ez határozza meg.

- Milyen volt a határőröké?

Sokkal jobb volt, másként vélekedtek róluk.

- Ahhoz képest változott-e?

Szerintem sokkal rosszabb lett, bár az elmúlt években változás állt be, pozitív változás.

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Szerencsére ez is változik, talán kezd kialakulni a bizalom, bár van néhány nagyon rossz vélemény is rólunk, ez rontja az esélyeinket.

- Ez is változott a határőrséghez képest?

Igen, gyakran képzetlenebbnek gondolják a rendőröket, határőrként ezt nem éreztem. Emellett a határőröket jobban ismerték, valahogy másként vélekedtek róluk. Talán azért, mert nem büntettünk úgy, mint most. Egészen más volt a feladatunk.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

Törvényesség, szakszerűség, ami először eszembe jut. Ezekre van szükség ahhoz, hogy változzanak a dolgok.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

Szolgálunk és védünk. Ez a két szó az, ami talán másoknak is eszébe jut, hiszen ez a szlogenünk is.

6. interjúalanyom

- Milyen a rendőri munka megítélése?

Rendkívül kimerítő hivatásról beszélünk. Rendőrként így látom. Amit pedig a társadalom lát, szerintem hasonló. Úgy vélem, tisztába vannak azzal, hogy mennyi munkánk van, mi mindent kell tennünk értük, hogy ez egy hivatás, amit szívvel-lélekkel kell csinálni.

- Milyen volt a határőrké?

Véleményem szerint egy jól működő szervezet volt tiszta feladatkörökkel, megfelelő feltételekkel, elviselhető leterheltséggel. Ez megkönnyítette a dolgunkat, és a lakosságét is.

- Ahhoz képest változott-e?

Fentiek alapján a személyi leterheltség – beleértve az adminisztrációt is - rendkívül nőtt, és ez véleményem szerint a minőségi és a szakszerű munka rovására megy. Ezt a lakosság is látja. De talán reálisan látja. Tudják, hogy megfelelően végzi a rendőrség a feladatát, igyekszik eleget tenni az elvárásoknak. Ez viszont nagyon nehéz.

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Úgy látom, egyre inkább, bár vannak, akik még mindig nem bíznak meg bennünk, illetve magában a rendőrségben.

- Ez is változott a határőrséghez képest?

Szerintem azért fordultak nagyobb bizalommal az emberek a határőrhöz, mint a rendőrökhöz, mert köztük egy sokkal jobb, mélyrehatóbb, egymást segítő, kölcsönösebb együttműködés, kapcsolat alakult ki. Ennek oka lehet tradíció, a nagyobb helyi születésű

határőri létszám, a nyílt bejelentők, együttműködők elismerése, még ha csak szóban is, akár egy köszönőmmelemmel, stb.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

A korrupt rendőröket el kell távolítani, mert az nagyon sokat árt a szervezetnek. Emellett fontos, hogy azoktól is megszabaduljunk, akik törvénytörő tevékenységet folytatnak. Nincs szükség ilyen „rendőrökre”.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

megbízható, leterhelt, sokoldalú, felelősség

Interjúk- volt határőrök, jelenleg nyugdíjasok

7. interjúalanyom

- Milyen a rendőri munka megítélése?

Nagyon vegyes a megítélés. Van, aki dicséri, van, aki szidja. Nagyon függ attól, hogy milyen behatások érik a rendőrség állománya részéről. Ez a megítélés nagyon hamar a visszajára tud fordulni. Például eddig pozitív volt a tapasztalat, azonban egy flegma, esetleg megalázó rendőri intézkedés teljesen meg tudja változtatni a kialakult képet. Vagy eddigi negatív megítélés pozitívvá változik: pl.: egy személyt garázdaság ér az utcán. A jelenlévő rendőr azonban megakadályozza a bűncselekmény súlyosabbá válását és elfogja az elkövetőt.

- Milyen volt a határőröké?

Határőrök megítélése kedvezőbb volt, hiszen vidéken az államhatár mentén állandó volt a határőrség jelenléte. Ez visszaszorította a bűnözést, távol tartotta a bűnözőket. A lakosságnak a határmentén nagyobb volt a biztonságérzete. Másik ok, ami miatt pozitívabb volt a megítélés, az a tény, hogy amíg a rendőrség főleg szabályszegőkkel kerül konfliktusba, velük szemben intézkedik, addig a határőrség a normál lakossággal szemben intézkedett: útiokmány-ellenőrzés, határátléptetés. Mivel a rendőrség bűncselekményt vagy szabálysértést elkövetőkkel került kapcsolatba, így őket több inzultus érte, mint a határőröket.

- Ahhoz képest változott-e?

Az utóbbi időben talán javult a rendőrség megítélése. Pozitívum a bűncselekmények felderítésének magas százaléka, mely javítja a lakosság biztonságérzetét. Nagyon fontos a lakosság szükséges mértékű, hiteles tájékoztatása.

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Nem minden esetben. Attól is függ, hogy eddig milyen véleménye alakult ki az adott személynek a rendőrségről. Nagyban függ attól, hogy pozitív, vagy negatív élménye volt a rendőrséggel, vagy az egyes rendőrrel. Ha pozitív a vélemény, akkor sokkal nagyobb lesz a bizalom.

- Ez is változott a határőrséghez képest?

Hasonló volt a helyzet a határőrség irányába is a bizalom tekintetében. A kedvezőbb hatás, a nagyobb bizalom abból adódott, hogy többször találkoztak a határőrökkel a határ menti lakosok, sokkal többször, mint rendőrrel.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

A rendőrség erősíti a kommunikációs tevékenységét a lakosság és a média irányába. Ezzel és a hatékony bűnüldözéssel, a korrupció távol tartásával lehet elnyerni a lakosság bizalmát. Fontos az ismeretek terjesztése a fiatalok körében, iskolákban előadások tartása. Fontos a területen, az utcákon a rendőri jelenlét erősítése, a lakosság biztonságérzetének növelése.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

A rendőrség jól felszerelt, technikailag megfelelően ellátott. Intézkedései szakszerűek. Törekedni kell arra, hogy a korrupció, a rendőrök általi bünelkövetés ne fordulhasson elő.

8. interjúalany

- Milyen a rendőri munka megítélése?

Egyre jobb.

- Milyen volt a határőröké?

Sokkal pozitívabb. Egészen más volt az a helyzet. A pontos okát nem tudom, de más volt. Nem tekintettek ránk úgy, mint a hatalom eszközére. Sajnos a rendőröket most ez a vád éri.

- Ahhoz képest változott-e?

Határozottan igen. De remélem, hogy a rendőri megítélés is folyamatosan változik, egyre jobb lesz.

- Az emberek bizalommal fordulnak a rendőrökhöz?

Nehezen megítélhető egy mondatban. Ha baj van, a rendőrökhöz fordulnak, a bűncselekmények felderítésénél bíznak a rendőri munkában. Viszont, ha meglátják a rendőrautót az út mellett, megijednek. Ha intézkedésre kerül a sor, utálják a rendőröket.

- Ez is változott a határórséghez képest?

Igen, szerintem negatív irányban. Kevésbé bíznak a rendőrökben, mint anno a határőrökben.

- Mit tesznek azért a rendőrök, hogy változzon a róluk kialakult kép?

Próbálnak nyitni a társadalom felé, erre nagy szükség van. A sajtó és a média fontos szerepét nem szabad elfelejteni, arra lenne szükség, hogy a velük való kapcsolat változzon. Hogy jobb képet fessenek a rendőrökről, és az igazságról szóljanak a hírek.

- Jellemezze 1-2 szóval a rendőrséget!

tettre kész, harcra kész, fontos szerv

Kérdőívek eredményei

<https://docs.google.com/forms/d/1qKB-CfYrOBxE-d-b9glQIMbPQoSbBlobGs4F3D4MgbmoA/viewanalytics>

Irodalomjegyzék

- Ernyes Mihály: A magyar rendőrség története I. Budapest, BM Nyomda Kft, 2002
- Fenyvesi Csaba: Rendőrség és marketing, Pécs, Carbocomp Kft., 1994, 24. oldal
- Salgó László: Az új típusú biztonság, Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1994
- Szikinger István: Rendőrség a demokratikus jogállamban, Budapest, Egyetemi Nyomda, 1998
- Terhi Viljanen: Crime trends and international assistance in Central and Eastern European Countries. Conference on „Policing a free society” 1992. október 24. Siófok
- <http://www.archive.police.hu/magyarendorseg/tortenet/Okor-1980.html>
(Letöltve: 2014. február 22.)
- http://www.archive.police.hu/sajto/sajtoszoba/BRF_20130223_18.html
(Letöltve: 2014. február 22.)
- <http://www.masodikvh.hu/erdekessegek/erdekessegek/2430-a-politikai-rendorseg-atalakulasa-1944-ben>
(Letöltve: 2014. február 22.)
- <http://www.police.hu/a-rendorsegrol/testulet/altalanosan/a-rendorseg-feladata>
(Letöltve: 2014. február 22.)
- http://www.police.hu/sites/default/files/0_2013_0.pdf
(Letöltve: 2014. február 22.)
- Magyarország Alaptörvénye 46. cikk (1) (2)
- 1994. évi XXXIV.törvény 1§ (1)